

BTM

Oude Plein 1, 4416 AK Kruiningen
Postbus 70, 4416 ZH Kruiningen
Telefoon: 14 0113
Fax: 0113 395333
Internet: www.reimerswaal.nl
E-mail: gemeente@reimerswaal.nl

De minister van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Directoraat-generaal Energie, Telecom & Mededinging
Directie Energie en Omgeving
Postbus 20401
2500 EK 's-GRAVENHAGE

Uw brief van: 03-03-2016
Uw kenmerk: DGETM-EO /
16022331

Ons kenmerk: 16.012690
Casenummer: 16.001056

Contactpersoon: drs. C.H. van den Dikkenberg
Bijlagen: 1

VERZONDEN 07 JUNI 2016

Onderwerp: ontwerp-inpassingsplan en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 van de
hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV west

Kruiningen, 7 juni 2016

Geachte heer Kamp,

Bij uw brief van 3 maart 2016 heeft u de gemeenteraad verzocht uiterlijk 7 juni 2016 te reageren op het ontwerp-inpassingsplan 'Zuid West 380 kV west' en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 project 'Zuid West 380 kV west'.

In onze brief van 2 juni 2016 met kenmerk 16.012650 hebben wij al aangegeven, dat wij de gemeenteraad in zijn vergadering van 31 mei 2016 hebben voorgesteld de zienswijze met kenmerk 16.008312, die wij samen met het college van de gemeente Kapelle en Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben ingediend, te onderschrijven.

Bij de stemming over een amendement van de CDA-fractie tijdens de raadsvergadering op 31 mei 2016 staakten de stemmen. Als gevolg hiervan zijn de leden van de gemeenteraad uitgenodigd voor een extra besluitvormende vergadering op 7 juni 2016.

Tijdens de extra vergadering op 7 juni 2016 is de besluitvorming over ons voorstel tot het ondersteunen van de gezamenlijke zienswijze op het ontwerp-inpassingsplan 'Zuid West 380 kV west' vervolgd. De gemeenteraad heeft alsnog besloten de hiervoor genoemde gezamenlijke zienswijze te onderschrijven. Het ondertekende raadsbesluit met kenmerk 16.008020 treft u bijgaand aan.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevrouw Van den Dikkenberg van de afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling. Zij is bereikbaar via ons centrale telefoonnummer 14 0113 of via ons e-mailadres gemeente@reimerswaal.nl.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Reimerswaal

ir. J. Gideonse
Hoofd afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad. Agendapunt : 6
Datum : 17 mei 2016

Onderwerp

Gezamenlijke zienswijze op het ontwerp inpassingsplan 'Zuid West 380 kV west' en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 project 'Zuid West 380 kV west'.

case	16.001056	raadsvoorstel	16.008020
programma/paragraaf	plannen fysieke leefomgeving	budgethouder	ir. J. Gideonse
portefeuillehouder(s)	J.P. Sinke	steller	drs. C.H. van den Dikkenberg-Stoutjesdijk
behandeld in opinieraad	ja	afdeling	REO

Voorstel

Het ministerie van Economische Zaken heeft voor de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding van Borssele naar Rilland een ontwerp inpassingsplan met de bijbehorende overige ontwerpbesluiten 'Zuid West 380 kV west' ter inzage gelegd.

In een gezamenlijke zienswijze van het college van Gedeputeerde Staten en de colleges van de gemeenten Kapelle en Reimerswaal is tijdig gereageerd op dit ontwerp inpassingsplan en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998. Voorgesteld wordt die gezamenlijke zienswijze te onderschrijven en de minister uiterlijk 7 juni 2016 te informeren over uw besluit.

Aan Provinciale Staten en de gemeenteraad van Kapelle worden voorstellen van gelijke strekking voorgelegd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Reimerswaal

mr. F. Marquinie MBA
secretaris

P.A. Zoon
wnd. Burgemeester

Voor een toelichting op het raadsvoorstel wordt verwezen naar de volgende pagina's.

RAADSBEHANDELING**Amendement CDA – eerste stemronde 31 mei 2016**

Conform aangenomen		voor:	8 (CDA, LR, PvdA, CU)	tegen:	8 (SGP, VVD)
Gewijzigd aangenomen					
STEMMING STAAKT	<i>TJ</i>				

Amendement CDA – tweede stemronde 7 juni 2016

Conform aangenomen		voor:		tegen:	
Gewijzigd aangenomen		unaniem			
Verworpen	<i>TJ</i>				

Raadsvoorstel

Conform aangenomen	<i>TJ</i>	voor:		tegen:	
Gewijzigd aangenomen		unaniem			
Overig					

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Reimerswaal,

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, nummer 16.008020,

overwegende:

dat de raad gelet op artikel 3.28 van de Wet ruimtelijke ordening door het Ministerie van Economische Zaken in de gelegenheid wordt gesteld een reactie op het ontwerp-inpassingsplan en de overige ontwerpbesluiten 'Zuid-West 380 kV west' te geven;

gelet op het ter zake bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening;

BESLUIT

met inachtneming van de in het voorstel van burgemeester en wethouders weergegeven overwegingen, welke geacht worden deel uit te maken van dit besluit de inhoud van de zienswijze van het college op het ontwerp-inpassingsplan 'Zuid West 380 kV west' en het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 project 'Zuid West 380 kV west' met kenmerk 16.008312 te onderschrijven en de minister van Economische Zaken hierover te informeren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Reimerswaal, gehouden op 7 juni 2016.

T. Jansen
raadsgriffier

P.A. Zoon
voorzitter

Toelichting op het raadsvoorstel

Inleiding

Op 17 februari 2016 heeft de minister van Economische Zaken het ontwerp van het Rijksinpassingsplan voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding van Borssele naar Rilland toegestuurd (project 'Zuid-West 380 kV west'). De ontwerpbesluiten, bestaande uit het ontwerp-inpassingsplan, de ontwerpvergunningen en ontheffingen en het Milieueffectrapport (MER) hebben van 4 maart tot en met 14 april 2016 ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging kon iedereen – en daarmee ook ons college – zienswijzen inbrengen naar aanleiding van de ontwerpbesluiten.

Het ontwerp-inpassingsplan regelt de planologische inpassing van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding van Borssele naar Rilland. Het maakt onderdeel uit van een nieuwe verbinding tussen de toekomstige windparken voor de Zeeuwse kust en de zogenoemde 'landelijke ring' bij Tilburg.

Vragen aan en antwoorden van de minister van EZ

Het nut en de noodzaak van het project staan in Zeeland al geruime tijd ter discussie. Een alternatievenonderzoek wordt gemist. Op vragen die ons college samen met Gedeputeerde Staten en de gemeenten Kapelle en Borsele aan de minister hebben gesteld bij brief 16.000580 van 12 januari 2016 zijn in de beantwoording van de minister (poststuk 16.004475) geen nieuwe inzichten naar voren gekomen. Ook de toelichting van het voorliggende ontwerp-inpassingsplan overtuigt niet.

Onafhankelijk onderzoek door provincie Zeeland, in samenspraak met de gemeenten

Uiteindelijk is dit voor de provincie, in samenspraak met de 3 betrokken Bevelandse gemeenten, aanleiding geweest om zelf onderzoek te laten uitvoeren naar het nut en de noodzaak en naar mogelijke alternatieven. Dit onderzoek is uitgevoerd met behulp van onafhankelijk deskundigen (van adviesbureau D-Cision). Het resultaat is de 'quick scan beoordeling nut en noodzaak en de mogelijke alternatieven' van 1 april 2016 (poststuk 16.008032). Tijdens een bestuurlijk overleg op 1 april 2016 zijn de resultaten aan de betrokken bestuurders van de provincie en de gemeenten toegelicht.

Argumenten

Ondergrondse aanleg van hoogspanningskabels (verkabeling)

Op 2 december 2015 heeft de minister van Economische Zaken met een brief (poststuk 15.010137) de Tweede Kamer geïnformeerd over de resultaten van een onderzoek naar de mogelijkheden van verkabeling en de consequenties hiervan voor met name het project Zuid-West 380 kV (poststukken 15.010138 en 15.010139). Hij geeft in zijn brief aan dat uit advies van Tennet naar voren komt dat ondergronds aanleggen van tracégedeelten Borsele-Rilland niet mogelijk is, omdat dan ontoelaatbare hoge overspanningen kunnen ontstaan op zowel het 380 kV-station Borssele als het te realiseren hoogspanningsstation bij Rilland. Het ondergronds aanbrengen van 10 km acht de minister voor het gedeelte Rilland-Tilburg wel mogelijk. Hij ziet voor het traject tussen Rilland en Tilburg zelfs mogelijkheden het ondergrondse deel uit te breiden tot een lengte van 20 km.

Quick-scan beoordeling nut en noodzaak en mogelijke alternatieven

Uit de hiervoor genoemde quick scan blijkt echter dat de beperkingen in Zeeland veroorzaakt worden door de 'knip' die wordt aangebracht in het project Zuid-West 380 kV hoogspanningsverbinding Borssele-Tilburg in een westelijk deel Borssele-Rilland en een oostelijk deel Rilland-Tilburg. De hoge overspanningen die zich voor kunnen doen bij alleen aanleg van het gedeelte Borssele-Rilland (deze fase 1 wordt aangeduid als Zuid-West 380 kV west) verdwijnen op het moment dat het gedeelte Rilland-Tilburg (deze fase 2 wordt aangeduid als Zuid-West 380 kV oost) is aangelegd. Dan ontstaat een compleet andere situatie, waarbij ook in het gedeelte Borssele-Rilland de mogelijkheid ontstaat om tracégedeelten van de 380 kV ondergronds aan te brengen. De onderzoekers geven bovendien aan dat met het treffen van technische voorzieningen de geconstateerde overspanningen, ook voor alleen fase 1, beheersbaar kunnen blijven.

De quick scan komt tot de conclusie, dat er niet hoeft te worden getwijfeld aan het nut en de noodzaak van de geprojecteerde nieuwe hoogspanningslijn tussen Borsele en Tilburg. In het op 1 april 2016 gevoerde bestuurlijk overleg is deze conclusie onderschreven door de aanwezige bestuurders van de provincie en de 3 Bevelandse gemeenten. Aan de motivering van deze conclusie is ook aandacht besteed tijdens de bijeenkomst met de volksvertegenwoordigers op 13 april 2016.

In de quick scan is niet alleen gekeken naar het nut en de noodzaak van de hoogspanningslijn, maar ook naar de aanwezigheid van alternatieven. Er zijn 5 alternatieven onderzocht. De quick scan komt tot de conclusie dat de volgende 2 alternatieven realistisch zijn te achten:

1. **alternatief 4:** korte delen van het tracé ondergronds brengen (ter plaatse van het Kanaal door Zuid-Beveland en Krabbendijke, in plaats van het volledig bovengronds aanleggen)
2. **alternatief 5:** zowel de nieuwe 380 kV-hoogspanningslijn als de bestaande 380 kV-hoogspanningslijn tussen Borssele en Rilland volledig uitvoeren in Wintrackmasten (in plaats van alleen tussen Borssele en WAP) en ondergronds brengen van de bestaande 150 kV-lijn tussen WAP en Rilland.

Uit het alternatievenonderzoek komt naar voren dat wanneer de minister toch niet zou willen kiezen voor het (gedeeltelijk) ondergronds brengen van een 380 kV-verbinding in Zeeland (conform alternatief 4) er nog andere mogelijkheden zijn om de gevolgen van het project te verminderen. In het onderzoek is een variant (alternatief 5) in beeld gebracht waarbij er voor wordt gekozen om delen van de bestaande 150 kV-verbinding ondergronds te brengen en de nieuwe en bestaande 380 kV samen te brengen over het gehele tracé in plaats van alleen op het gedeelte tussen Borssele en het 150 kV-station 'Willem Annapolder' bij Kapelle (in de stukken aangeduid als WAP). Nu uit de quick scan alsnog blijkt dat er ook in Zeeland mogelijkheden zijn voor verkabeling, dient deze variant 5 volgens ons nader bekeken te worden.

Verder is bij bestudering van de ter inzage liggende ontwerpbesluiten door de provincie geconcludeerd dat het ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet 1998 (poststuk 16.008257) onvoldoende zorgvuldig is voorbereid omdat de effecten op de kenmerkende natuurdoelen van de Oosterschelde en Westerschelde onvoldoende worden voorkomen. Dit is in overleg met het ministerie reeds eerder kenbaar gemaakt, maar de opmerkingen hebben niet geleid tot aanpassingen.

Bij de beoordeling van het ontwerpbesluit is geconstateerd dat de stukken waarop de aanvraag is gebaseerd, gedateerd zijn, ontbreken of geen onderdeel uit maken van het ontwerpbesluit. Verder is het uitgangspunt van de beoordeling van effecten op natuur foutief ingestoken. Er wordt uitgegaan van een geringe verandering van enkele draden en het project wordt niet beoordeeld als een nieuwe hoogspanningsverbinding. Verder geven de onderliggende stukken een onvolledig beeld van mogelijke effecten op de natuur. Onderzoeken ontbreken op de locaties waar meeste effecten zijn te verwachten (traject Kruiningen-Rilland). Essentiële onderdelen waaronder stikstofdepositie, habitatypeverlies en draadslachtoffers worden niet of onjuist onderzocht en beoordeeld in relatie tot de natuur doelstellingen.

De huidige insteek van het project zal leiden tot significant negatieve effecten op de natuurdoelen van de Natura 2000-gebieden Oosterschelde en Westerschelde en Saefthinghe waarvoor wij in Europees verband een verplichting hebben om deze te behalen. Met de huidige inspanningen en ontwikkelingen is dit al een lastige opgave. Het is vanuit de natuuropgave dan ook niet wenselijk en juridisch gezien ook niet mogelijk een vergunning voor het huidige tracé te verlenen. Ook om deze reden wordt er bij de minister voor gepleit om op het tracé waar de effecten op de natuur zich concentreren (grotweg in het traject van de Willem Annapolder tot Rilland) te kiezen voor één van de hiervoor omschreven alternatieven 4 of 5. Wij verwachten dat met deze alternatieven negatieve effecten op natuur kunnen worden voorkomen.

Conclusie

Samenvattend zijn wij van mening dat de door de minister getrokken conclusie dat verkabeling in het tracé gedeelte Borssele-Rilland onmogelijk is, onjuist is vanwege het bestaan van de in de quick scan genoemde realistisch alternatieven 4 en 5. Uit de quick scan blijkt onder meer, dat de conclusie van de minister een rechtstreeks gevolg is van de aangebrachte 'knip' tussen het weste-

lijke en oostelijke deel van het totale tracé. Bij de presentatie van de onderzoeksresultaten is dit aspect volledig buiten beschouwing gelaten. Daarmee ontstaat een verkeerde voorstelling van zaken.

Wij menen dat het inpassingsplan niet vastgesteld kan worden zonder wijzigingen ten opzichte van het ontwerp. In bijgaande zienswijze (poststuk 16.008312) wordt de minister opgeroepen om allereerst met de betrokken colleges in overleg te treden en daarbij aan de hand van de uitkomsten van ons alternatievenonderzoek, met inachtneming van de opmerkingen over de gevolgen van het tracé voor de Zeeuwse natuurwaarden te bezien op welke manier er aanpassingen mogelijk zijn die het project verbeteren, waarmee tevens het draagvlak wordt vergroot.

Overlegresultaten

Sinds 2009 is er voor het project van de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding nauw overleg tussen de betrokken Zeeuwse gemeenten en de provincie Zeeland. De gedachte was en is om binnen Zeeland als gemeenten en provincie zoveel mogelijk samen op te trekken in dit dossier. Hierdoor staan we sterker in het opkomen voor onze belangen. We zijn dan ook gezamenlijk gekomen tot één zienswijze op het ontwerpinpassingsplan 'Zuid West 380 kV west'.

Aanpak/Uitvoering

Gezien de uitkomst van de quick scan en de bevindingen over de gevolgen van het project voor de natuurwaarden heeft ons college bijgevoegde zienswijze 16.008312 binnen de wettelijke termijn (uiterlijk 14 april 2016) bij de minister ingediend.

De uitkomst van de quick scan is voor de gemeente Borsele aanleiding om verder af te zien van het indienen van een zienswijze. De gezamenlijke zienswijze wordt door Borsele derhalve niet actief ondersteund.

De colleges van Gedeputeerde Staten en van de gemeente Kapelle hebben dezelfde zienswijze ingediend. Net als ons college zullen zij Provinciale Staten, respectievelijk de gemeenteraad van Kapelle, voorstellen deze te onderschrijven.

Lasten, baten en dekking

De tijd die aan dit project besteed moet worden wordt binnen de afdeling REO verantwoord op het product 481000 Ruimtelijke ordening.

Standpunt opinieraad

De opinieraad heeft in zijn vergadering op 17 mei 2016 geadviseerd het voorstel om de gezamenlijke zienswijze van het college van Gedeputeerde Staten en de colleges van de gemeenten Kapelle en Reimerswaal onverkort te onderschrijven en te agenderen voor de vergadering van de besluitraad op 31 mei 2016.